

Eesti Keskkonnaühenduste Koda

Kliimaministeeriumile

Teie: 28.02.2024 nr 4-11/24/1139

Meie: 5.03.2024 nr 1-2/24/6132

Eesti Keskkonnaühenduste Koja ettepanekud strateegiliste partnerite toetamise kohta

Oleme tutvunud Kliimaministeeriumi plaaniga muuta senist Eesti Keskkonnaühenduste Koja (EKO) tegevustoetuse eraldamise viisi ning viia see üle KIKi keskkonnaprogrammi osaks. Teeme ettepaneku sellisest plaanist loobuda ning kas luua KIKi eraldi strateegilise partnerluse (ja tegevustoetuse) meede või jätkata rahastamist senisel kujul.

Meil oleks väga kahju kui plaan sellisel kujul ellu viiakse. Sisuliselt tähendaks see, et meie aastast 2010 samas mahus püsinud tegevustoetus kaob ning asendub projektitoetusega, mis on meie vaatest oluliselt piiratum ja problemaatiline mitmel põhjusel:

- 1) KIKi keskkonnaprogramm on mõeldud projektitoetuste andmiseks ning kogu regulatsioon ja protseduur - taotlemine, elluviimine, nõutav omafinantseeringu määr, abikõlblikkuse nõuded ja aruandlus on selleks välja töötatud lähtudes projektipõhisest lähenemisest, mis ei sobi katusorganisatsioonile huvikaitsetegevuse ning liikmete võimestamise rahastamiseks.¹
- 2) taotlemise ja elluviimise perioodid pole regulaarsed, vaid seotud konkreetsete voorude välja kuulutamise ja kuulutamise perioodidega. Strateegilise partnerluse lepinguid on praktikas sõlmitud sageli 3 aastaks, mis tagab stabiilsuse ning optimaalsema halduskoormuse. Keskkonnaprogrammis on maksimumaeg 24 kuud.
- 3) osadele tegevustele nt seminarid, koolitused ja infomaterjalide väljaandmine on ette nähtud omafinantseeringu ka sihtasutustel ja MTÜdel (§ 25 lõiked 2 ja 5).
- 4) osasid tegevusi, mis on meie jaoks huvikaitse elluviimiseks kriitilise tähtsusega - nt õigusabiteenus või juhtimiskulu - ei rahastata keskkonnaprogrammist üldse.
- 5) eelarve ei suurene, aga lisandub tublisti halduskoormust - KIKi taotlusprotsess on mahukam ning EKO peab esitama senisest oluliselt detailsema taotluse ning finants- ja tegevusaruanded; kuna KIK teostab kontrolli kõigi kulude osas väga üksikasjalikult, peab arvestama selgitamisele ja põhjendamisele kuuluva lisanduva tööajaga
- 6) toetuse suurus on järgalt piiratud vastava alaprogrammi mahuga. Programmi mahu vähenemisel väheneb automaatselt ka EKO võimalik maksimaalne toetus.

Kokkuvõttes piiraks see oluliselt EKO võimekust üleskerkivatele teemadele operatiivselt reageerida ja vajadusel tööplaan muuta ning jätkaks osad senised vajalikud tegevused rahastuseta (kas abikõlblikkuse tõttu välistamise pärast või omafinantseeringu nõude tõttu). Tegevustoetuse viimine KIKi keskkonnaprogrammi alla seaks küsimärgi alla EKO ja kõigi EKO liikmete võimaluse toetuse kasutamiseks oma tegevuse võimestamiseks ning EKO võimekuse olla riigile tugevaks partneriks keskkonnaküsimustes. Lisaks praegu ette nähtud

¹ Erinevaid rahastamisviise ja nende olemusest tulenevaid erisusi on avatud siseministeeriumi tellimisel valminud vabaühenduste riigieelarvelise rahastamise juhendis <https://www.siseministeerium.ee/media/390/download>

maksimaalne võimalik toetus 70 000 eurot aastas on vaid veidi suurem kui EKO praegune, 13 aastat muutumatuna püsinud, toetus, mis ei võimalda EKOI pikemas perspektiivis säilitada oma tegevuse mahtu ainuüksi inflatsiooni tõttu.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Maia-Liisa Anton

Eesti Keskkonnaühenduste Koja koordinaator

Tarmo Tüür,

EKO eesistuja, Eestimaa Looduse Fondi, juhatuse esimees